

Inhoudsopgave

1	Cognitieve animatietherapie	11
1.1	Inleiding	11
1.2	Totstandkoming	12
1.3	Ontwikkeling en bestaansrecht	15
1.4	Wat is cognitieve animatietherapie?	16
1.4.1	Cognitie	16
1.4.2	Animatie	17
1.4.3	Therapie	18
1.4.4	Problemen	19
1.5	Uitgangspunten	21
1.6	Hoe kun je dit boek het beste gebruiken?	22

DEEL I: Theorie

2	Evolutie	27
2.1	Evolutie en de mens	27
2.2	De evolutietheorie	29
2.2.1	Variatie	30
2.2.2	Natuurlijke selectie	31
2.3	Evolutie in de praktijk	32
2.3.1	Aanpassing aan de omgeving	33
2.3.2	Evolutie van gedrag	34
2.3.3	Evolutie van emoties	37
2.3.4	Evolutie van cognities	40
2.4	Goede bedoelingen als therapeutisch uitgangspunt	43
2.5	Een kritische beschouwing van evolutie	47
2.6	Samenvatting	49
3	Ethiek	50
3.1	Ethische richtlijnen	50
3.1.1	Het sociaal contract	51
3.2	Evolutionaire ethiek	52

3.3	Sociale ethiek	55
3.4	Intrinsieke waardigheid	60
3.4.1	Denkfouten over waardigheid	61
3.4.2	Attributie en het zelfbeeld	63
3.4.3	Heftige emoties	64
3.5	Identificatie verminderen als therapeutisch uitgangspunt	66
3.5.1	Tot slot	68
3.6	Samenvatting	70
4	Het constructivisme	72
4.1	Een reconstructie van de werkelijkheid	72
4.2	Jean Piaget	77
4.2.1	Schema's	78
4.2.2	Fasen van cognitieve ontwikkeling	82
4.3	Concretiseren als therapeutisch uitgangspunt	85
4.3.1	Het overzicht behouden	87
4.3.2	Woord en beeld	90
4.3.3	Concretiseren en identificatie verminderen	91
4.4	Samenvatting	94
5	Cognities en entiteiten	96
5.1	Cognities in kaart brengen	96
5.1.1	Corrigerende ervaringen en introspectie	98
5.1.2	Het SCEGR-model	102
5.2	De evolutionaire functietheorie	107
5.2.1	Cognitieve variatie	110
5.3	Entiteiten	115
5.3.1	Strategieën	118
5.3.2	Identificatie	121
5.3.3	Disfunctionele cognities	124
5.3.4	Aandacht eisen	128
5.4	Samenvatting	135
6	Het SCEGR-model	137
6.1	Functies van het SCEGR-model	137
6.1.1	Interventies	138
6.1.2	Protocol of behandeling op maat?	142

6.1.3	Een geïntegreerd model	143
6.1.4	De assen van het SCEGR-model	144
6.2	Stimulus	146
6.2.1	Klassieke conditionering	146
6.2.2	Het gehele verhaal	148
6.2.3	Signaalleren en evaluatief leren	152
6.2.4	Herhaalde blootstelling aan dezelfde stimulus	155
6.2.5	Interventies met de stimulus	157
6.3	Cognities	158
6.3.1	Rationeel Emotieve therapie	158
6.3.2	Cognitieve therapie	162
6.3.3	Cognitieve interventies	163
6.3.4	Beelden	169
6.3.5	Vormgeven	173
6.3.6	Interventies met beelden	175
6.4	Emoties	176
6.4.1	Emotionele spanning als stimulus	178
6.4.2	Positieve emoties	179
6.4.3	Emotionele interventies	181
6.5	Goede bedoelingen	182
6.5.1	De gepercipieerde situatie	184
6.5.2	De oorzaak van problemen	185
6.5.3	Interventies met goede bedoelingen	188
6.6	Respons of Resolutie	189
6.6.1	Waarneembaar gedrag	190
6.6.2	Verwerken en activiteit	191
6.6.3	Operante conditionering	194
6.6.4	Consequenties die gedrag stimuleren	195
6.6.5	Shaping van entiteiten	199
6.6.6	Consequenties die gedrag onaantrekkelijk maken	201
6.6.7	Interventies met de respons of resolutie	206
6.7	Samenvatting	209

DEEL II: Praktijk

7	Identificatie verminderen	215
7.1	Fasen van therapie	215

7.1.1	Fase 1: Diagnostiek	216
7.1.2	Fase 2: Interventies.....	217
7.1.3	Fase 3: Afsluiting	218
7.2	Het identificatieverminderende gesprek	220
7.2.1	Werken met het identificatieverminderende gesprek	226
7.2.2	Valkuilen van het gesprek	231
7.3	Gedachten indelen	233
7.3.1	Werken met gedachten indelen.....	235
7.4	Identificatieverminderende zelfspraak	236
7.4.1	Werken met identificatieverminderende zelfspraak	238
7.5	Identificatieverminderende rollenspellen	239
7.5.1	Werken met identificatieverminderende rollenspellen.....	241
7.6	Heftige emoties.....	241
7.6.1	Werken met heftige emoties	244
7.7	Matchen.....	245
7.7.1	Emotioneel matchen	246
7.7.2	Werken met emotioneel matchen	251
7.7.3	Cognitief matchen	252
7.7.4	Werken met cognitief matchen.....	253
7.8	‘Wat is het probleem nu?’	254
7.8.1	Werken met de vraag ‘Wat is het probleem nu?’.....	256
7.9	Entiteiten aanvaarden	258
7.9.1	Werken met het aanvaarden van entiteiten	264
7.10	Jezelf aanvaarden	265
7.10.1	Werken met het aanvaarden van jezelf.....	267
7.11	Identificatie verminderen met kinderen.....	269
7.11.1	Werken met identificatie verminderen met kinderen.....	273
7.12	Samenvatting	274
8	Animatie	277
8.1	Animaties	277
8.1.1	Effecten van animatie op kinderen.....	278
8.1.2	Animatie als therapeutisch middel.....	281
8.1.3	De computer als therapeutisch hulpmiddel	283
8.2	Interactieve animaties	285
8.2.1	Vaardigheden aanleren	287
8.2.2	Het computerspel: ‘Sam en Beer Maken Vrienden’.....	290

8.2.3	Ruis verwijderen.....	294
8.3	Therapeutische verhalen.....	296
8.3.1	Het verhaal voorbereiden.....	298
8.3.2	Emma en de toverdrank.....	299
8.3.3	Het verhaal nabespreken.....	301
8.4	Samenvatting.....	303
9	Concretiseren.....	305
9.1	Concretiseren van problemen.....	305
9.2	Casus 1: Ivo en het traumatische verhaal.....	306
9.2.1	Concretiseren van het probleemverhaal.....	307
9.2.2	Concretiseren van de entiteit.....	315
9.2.3	Concretiseren van de gewenste situatie.....	326
9.3	Casus 2: Gezinsproblematiek.....	333
9.3.1	Concretiseren van het probleemverhaal.....	334
9.3.2	Concretiseren van de entiteit.....	341
9.3.3	Concretiseren van de gewenste situatie.....	345
9.4	Casus 3: Eva en de borderline persoonlijkheidsstoornis.....	349
9.4.1	Intrinsieke waardigheid.....	352
9.4.2	Concretiseren van de gewenste situatie.....	354
9.4.3	Concretiseren van probleemverhalen.....	364
9.4.4	Concretiseren van de entiteit.....	370
9.5	Samenvatting.....	376
9.6	Tot slot.....	377
	Werkbladen.....	379
	Literatuur.....	383
	Register.....	387